

WIADOMOŚCI NORMALIZACYJNE

Przegląd nowych norm krajowych

PN-84/M-02035 *Gwinty okrągłe. Wymiary.*

Przedmiotem normy są zarysy nominalne oraz wymiary nominalne gwintów okrągłych ogólnego przeznaczenia. Norma ustala sposób budowy oznaczenia wielkości gwintu okrągłego. W stosunku do normy PN-62/M-02035 *Gwinty okrągłe. Wymiary teoretyczne* nowa norma wprowadza następujące istotne zmiany:

- zmieniono symbole wymiarów zarysów oraz średnic gwintu,
- wprowadzono oznaczenie gwintu lewego,
- zwiększono dokładność wymiarów zarysów nominalnych określając je do szóstego miejsca po przecinku,
- wprowadzono trzy szeregi średnic znamionowych o różnym stopniu uprzywilejowania.

Polska Norma jest równoważna z normą RWPG ST SEV 3293-81 *Osnovnye normy wzaimozamenjajomosti. Riezbą krugłaja. Profil i osnovnye razmery.*

PN-83/M-02113 *Gwinty metryczne. Tolerancje*

Przedmiotem normy jest układ tolerancji i pasowań gwintów metrycznych walcowanych z pasowaniem luźnym o wymiarach wg PN-83/M-02013 oraz PN-78/M-02015. Układ zawiera położenia pól tolerancji (odchyłki podstawowe) dla gwintów przeznaczonych do tworzenia pasowań oraz przewidziane dla gwintów przed naniesieniem powłok galwanicznych. W stosunku do normy PN-70/M-02113 *Gwinty metryczne o średnicach 1 do 600 mm. Tolerancje* nowo opracowana norma wprowadza następujące istotne zmiany:

- wprowadzono szeregi tolerancji 9 i 10 dla gwintów z tworzyw sztucznych,
- ustalono dodatkowe położenie pól tolerancji E, F, f dla gwintów przeznaczonych pod powłoki galwaniczne,
- uwzględniono skojarzenia średnic i podziałek gwintów metrycznych do przyrządów precyzyjnych,
- usunięto pole 5H6H, uprzywilejowane dodatkowo pola 4H i 4h oraz wprowadzono uprzywilejowane pole 6f; ustalono, że pola 6H oraz 6g należy stosować w pierwszej kolejności.

Polska Norma jest zgodna merytorycznie z normami ISO 965/1-1980 *ISO general purpose metric screw threads. Tolerances. Part 1: Principles and base data.* ISO 965/3-1980 *ISO general purpose metric screw threads. Tolerances. Part 3: Deviations for constructional threads* oraz ST SEV 640-77 *Osnovnye normy wzaimozamenjajomosti. Riezbą metricheskaja. Dopusk s zazorom.*

Przegląd nowych norm międzynarodowych IEC

Publication 435 *Safety of data processing equipment (Bezpieczeństwo urządzeń do przetwarzania danych)*. Wydanie drugie, 1983 r.

Norma dotyczy urządzeń do przetwarzania danych oraz współpracujących z nimi urządzeń elektronicznych zasilanych napięciem do 600 V i przeznaczonych do pracy ciągłej w warunkach normalnych. Norma podaje wymagania dotyczące:

- ochrony przeciwpożarowej,
- izolacji, odstępów izolacyjnych,
- uziemienia,
- blokad i przewodów oraz przyłączenia do sieci,
- konstrukcji (stateczność, wytrzymałość mechaniczna, odporność na ogień).

Normę przyjęto w całości 7 krajów, a 16 krajów, w tym Polska, zaakceptowało tylko część jej postanowień.

Publication 534—2—3 *Industrial-process control valves. Part 2: Flow capacity Section Three — Test procedures (Zawory sterownicze do procesów przemysłowych. Część 2. Przepustowość. Sekcja 3 — Metody badań)*. Wydanie pierwsze, 1983 r.

Norma dotyczy metod badań przepustowości, które mają na celu wyznaczenie wartości zmiennych, występujących w równaniach do obliczania wymiarów zaworów przy przepływie płynów nieściśliwych i ściśliwych w warunkach zainstalowania wg Publikacji 534—2 i 534—2—3. Normę zaakceptowało 17 krajów, w tym Polska.

Publication 534—4 *Industrial-process control valves. Part 4: Inspection and routine testing (Zawory sterownicze do procesów przemysłowych. Część 4. Kontrola i badanie wyrobu)*.

Norma zawiera opis kontroli i badań okresowych zaworów sterowniczych wykonanych zgodnie z innymi częściami Publikacji 534. Norma podaje:

- zestawienie informacji, które powinien dostarczyć odbiorca,
- sposób wykonania kontroli materiałów, korpusu, pokryć ochronnych,
- metody badań pod ciśnieniem i sprawdzania szczelności,
- metody badania własności funkcjonalnych.

Normę zaakceptowały 22 kraje, w tym Polska.

Opracowała: mgr inż. A. Kaczanowska